

Hvidhovedet Marskfår

Oprindeligt var de danske får korthalede ligesom fårene i det øvrige Norden. Allerede i 1600-tallet fik den danske fårebestand dog tilført fremmed blod af den langhalede, europæiske type.

Fårene i Sønderjyllands marskegne stammer fra Nordsøens kystområder, hvor racen er udviklet fra frisiske landracefår. De frisiske Øer er flade, forblæste øer, der ligger i Vadehavet ud for Holland og Tyskland. Det Hvidhovedet Marskfår er altså en race, der er tilpasset livet i Nordsøens barske kystområder. Racen betragtes som en oprindelig dansk husdyrrace.

Fænotype

Hvidhovedet Marskfår er et stort får med hvidt hoved og hvid uld. Fåret har uld på både hoved og ben samt et tykt uldlag på bugen. Fåret vejer mellem 75 og 85 kg, mens vædderen vejer 85-110 kg. I gennemsnit er fårene 75 cm høje, og vædderne er omkring 80 cm høje.

Reproduktion

Marskfårets frugtbarhed er høj, og det har gode modersegenskaber. Racen får i gennemsnit 1,3 lam ved første læmning, mens det er 2,0 lam ved de øvrige læmninger. Kun 4,4 % af læmningerne betegnes som besværlige. Procenten af dødfødte lam ligger på 10,8 %. Herefter er dødeligheden for levendefødte lam 5,2 % indtil 2 måneders alderen. Laktationen varer i ca. 4 måneder, og mælkeydelsen betegnes som god.

Produktionsegenskaber

Hvidhovedet Marskfår er primært en kødrace. Ved fødsel vejer lammene i gennemsnit 4,6 kg. Indtil lammene er 2 måneder gamle er tilvæksten i gennemsnit 283 g/dag. Mellem en alder på 2 og 4 måneder er tilvæksten i gennemsnit 243 g/dag. Formen bliver klassificeret til 7,6, hvilket betyder god muskelfylde. Slagtevægten ved 211 dage ligger i gennemsnit på 20,5 kg. Lammenes fedtsætning er klassificeret til 3,2, hvilket ifølge EUROP-klassificeringen betyder normal fedtsætning. Dog har de en tendens til ekstra fedtsætning ved færdigfodning. Lammene er ikke særligt egnede til intensiv fodring med kraftfoder, da lammene er sene til tilvæning til denne type foder.

Fåret har en kraftig beuldning ned ad benene, under bugen og i hovedet. Ulden, som er meget lang og grov, vokser hurtigt, og den er særdeles egnet til tæppeproduktion. Uldfibertykkelsen ligger gennemsnitlig mellem 34 og 40 micron (μ). Det Hvidhovedet Marskfår giver meget uld. Et enkelt får kan give mere end 5 kg uld.

Sygdom

Scrapie er en dødelig nervesygdom hos får og en pendant til kvægsygdommen Bovine Spongiform Encephalopathy (BSE). Dyret udvikler rystelser og mister koordinationsevnen. Dyret dør normalt efter halvanden til seks måneder efter udbruddet.

Antal avlere (2007): 21

Population (2007):

Hundyr ældre end 1 år: 190

Handyr ældre end 1 år: 80

Fænotype:

Vægt: Får: 75-85 kg; Vædder: 85-110 kg

Højde: Får: 75 cm; Vædder: 80 cm

Produktion:

Slagteform: 7,6 EUROP

Fedtsætning: 3,2 EUROP

Uldtykkelse: 34-40 micron

Reproduktion:

Kuldstørrelse: 1,3 ved 1. læmning

og 2,0 ved de øvrige læmninger

Dødelighed lam: 5,2 %

Dyretilskud (2010):

Hundyr: 175

Handyr: 24

Hos får ses sygdommen Maedi-Visna ofte. Sygdommen er en kronisk og fremadskridende lungesygdom, der forårsages af virus. Landmænd har pligt til at anmelde Maedi-Visna i henhold til "Lov om hold af dyr". Da sygdommen er vanskelig at behandle, gennemføres der et frivilligt sundhedsprogram for at kontrollere sygdommen. Fåre- og gedebesætninger kan opnå M3-status (fri status) ved hjælp af blodprøveundersøgelser. Hvidhovedet Marskfår har god resistens overfor indvoldsparasitter

Andet

Fåret er meget vejrtolerant og er særligt tilpasset naturen i marsken.